

ለፕሬዚዳንት ለማ መገርሳ ሁለተኛ ግልፅ ደብዳቤ

ጉዳዩ -- ኦሮምኛን የእራሱ በሆነው በግዕዝ ፊደል ተጓዳኝ የፌዴራል ቋንቋ ስለማድረግ ተገቢነት ከፕሮፌሰር ፍቅሬ ቶሎሳ ጅግሳ

ክቡር ፕሬዚዳንት ሆይ

ክቡርነትዎ ጠንቅቆ እንደሚያውቀው፣ ከአማርኛ ቀጥሎ ኦሮምኛ በሚሊዎኖች ኢትዮጵያውያኖች የሚነገር ትልቅ ቋንቋ ነው። ሆኖም እስክ አሁን ድረስ የኢትዮጵያ ማእከላዊ መንግሥት የሥራ ቋንቋ ሆኖ አያውቅም። ካናዳ የተባለውን ሃገር እንደ ምሳሌ ብንወስድ፣ ሁለት ብሄራዊ ቋንቋዎች አሉት።-- እንግሊዝኛ እና ፈረንሳይኛ። የካናዳ ህዝብ፣ በተለይም የመንግሥት ሠራተኞች ሁለቱን ቋንቋዎች ይችላሉ። ቋንቋዎቻቸው እኩል ተከብረው የፌዴራል መሥሪያ በመሆናቸው የካናዳ ህዝቦች በእዚህ ረገድ የእኩልነት ስሜት የሚሰማቸው እና የረኩ ናቸው። በኢትዮጵያም ደረጃ ኦሮምኛም ከአማርኛ ጋር በተጓዳኝነት የፌደራል ቋንቋ ቢሆን ብዙ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ የማህበራዊ እና ስነልቦናዊ ጥቅም ይኖረዋል። ይህን ግንዛቤዎ ውስጥ አኑረው ኦሮምኛ ሁለተኛ የኢትዮጵያ ብሄራዊ ቋንቋ ይሆን ዘንድ እርስዎ እና የሃገር አስተዳደር ባልደረቦችዎ የሚቻላችሁን ታደርጉ ዘንድ አሳስባችኋለሁ።

ካለፉት 30 ዓመት ወዲህ የተወለዱና የማስተማሪያ ቋንቋቸውን ኦሮምኛ ብቻ ባደረጉ የትምህርት ተቋማት የተማሩ የአሮሞ ወጣቶች ሥራ ማግኘትን አስመልክቶ ተጎዲዎች ሆነዋል። እነዚህ ወጣቶች በክልላቸው መንግሥት የተነገራቸውን ተቀብለው በአሮሚፋ ብቻ በመማር የትምህርት ጊዜያቸውን አባከኑ። በርካታዎቹ በትምህርታቸው በጥሩ ውጤት ከተመረቁ በኋላ ግን በፌዴራሉ የሥራ ቋንቋ ስለማያነቡና ስለማይጽፉ በመላ ኢትዮጵያ በሚገኙት የሥራ ዕድሎች ተወዳዳሪና ተጠቃሚ መሆን አልቻሉም። ሌሎች ዜጎች የሚያገኙትን ዕድል ያለጥፋታቸው የአሮሞ ልጆች አጡ። በወቅቱ የነበሩት የአሮምያ ክልል አስተዳዳሪዎች ብልሆች ቢሆኑ ኖሮ የሚፈጠረውን ችግር አስቀድመው ገምተው የደቡብ ህዝቦች፣ ተጋራዎች እና ሌሎቹም ወንድሞቻችን እና እህቶቻችን እንዳደረጉት ልጆቻቸው አማርኛን እንደ ሁለተኛ ቋንቋቸው እንዲማሩ አድርገው የሥራ አድላቸውን ባሰፉላቸው ነበር። ያለፈው ቢያልፍም፣ ለዘለቄታው ግን ለእዚህ ሁሉ የተሻለ መፍትሄ የሚሆነው ኦሮምኛ ሁለተኛ የማእከላዊ መንግሥት ቋንቋ ቢደረግ ነው።

ከእዚህ ጋር በተያያዘ፣ ይህን ደግ ነው፣ ዳሩ ግን ኦሮምኛ በምን ፊደላት ይከተብ፣ የሚል ጥያቄ ሊከተል ይችላል።-- በባእዱ በላቲን ወይስ በሃገር-በቀሉ ኢትዮጵያዊ ፊደል? በእኔ እና በሌሎችም ምሁራን ምርምር ውጤት መሰረት፣ ከላቲን ይልቅ፣ በተለምዶ ግእዝ በሚባለው፣ እንደ እውነቱ ግን ኢትዮጵያዊ ፊደል መሰኘት በሚገባው ፊደል ኦሮምኛ ቢጻፍ እጅግ በርካታ ፋይዳዎች አሉት። ይህን አባባሌን ዝቅ ብዬ በማስረጃ አንተርሳለሁ።

የሚከተለውን የቁቤ ጽሁፍ ወስደን ከግእዝ እና ከላቲን ፊደል የትኛው ይበልጥ ውጤታማና ብቁ እንደ ሆነ እንመለከታለን፡-

Uummanni Oromoo ilmaan namaa biyya lafaa

ኡመኒ ኦሮሞ ኢልማን ነማ ብያ ለፋ

Kanarratti Uumaman kessaa tokkodha Biyyi

ከነረቲ ኡመመን ኬሳ ቶኮዳ ብዩ

Uumamaa fii jireenya issa Aafrikaa Bahaa

ኡመማ ፊ ጅሬኘ ኢሳ አፍሪካ በሃ

Gara kaabaatti Yemmuu ta'u Uummmata

ገረ ካባቲ የሙ ተኡ ኡመተ

Akata Sabaatti baay'ina gudda qabu kan

አከ ሳባቲ የሙ ተኡ ኡመተ

Baha gaanfa Aafrikaatti argamu keessaa

ባሃ ጋንፋ አፍሪካቲ አርገሙ ኬሳ

Isa tokko Seenaan uummata kanaa akkuma

ኢሳ ቶኮ ሴናን ኡመተ ከና አኩማ

Sabaaf sab-lammaota Aafrikaa heddu namnii

ሳባፍ ሳብ ሳሞታ አፍሪካ ሔዱ

Seeraaf sirnaan qulqulleessee barreesse

ሴራፍ ሰርናን ቁልቁሌሲ በሬሴ

Jiraachun baatullee uummata seenaa

ጂራቹ ባቱሌ ኡመተ ሲና

Gudddaa fii gaarii qabu akka ta'e huba

ጉዳ ፊ ጋሪ ቀቡ አከ ተኤ ሁብ።

Chuun nama hin dhiba

ቹን ነመ ሕን ድቡ።

ከላይ ከቀረበው ናሙና ውስጥ የተወሰኑ ቃላትን እየጠቀስን የኢትዮጵው ፊደል ኦሮምኛን ለመጻፍ ከላቲን እና ከኢትዮጵያው ፊደል የትኛው ብቁ፣ ቀልጣፋ እና ጊዜ እና ገንዘብ ቆጣቢ እንደሆነ እንይ፤

Uummanni Oromoo ilmaan namaabiyya lafaa “Uumamaa” የሚለው ቃል በላቲን ሲጻፍ 7 ሆህያት ፈጅቷል። በኢትዮጵያው ግን “ኡመማ” ተብሎ በ3 ፊደላት ይጻፋል። “oromoo” የሚለው ቃል በላቲን 6 ሆህያት አሉት፤ በግዕዝ ግን “ኦሮሞ” ተብሎ በ 3 ሆህያት ይጻፋል። “ilmaan” የሚለው በላቲን 6 ሆህያት አሉት፤ በግዕዝ ግን አራት በቂው ነው። “namaa፣ biyya፣ lafaa፣” የሚሉትም ቃላት በላቲን እያንዳንዳቸው 5 ሆህያት ፈጅተዋል። በግዕዙ ቢሆን ግን “ነማ፣ ቢያ፣ ለፋ” ተብለው እያንዳንዳቸው በ 2 ፊደላት ይጻፋሉ። ኡመኒ ኦሮሞ ኢልማን ነማ ብያ ለፋ Kanarratt Uumama kessaa tokkodha Biyyi የሚሉትን ደግሞ ስናይ "Kanarratti"

በላቲን ሲጻፍ 10 ሆሂያት ያስፈልጉታል። በኢትዮጵያው ፊደል በግዕዝ ግን በ 4 ሆሂያት ይጻፋል። "Uumaman" በላቲን 7 ሆሂያት ያስፈልጉታል። በግዕዝ ግን 4 ሆሂያት ይበቁታል። "kessaa" የሚለው በላቲን 6 ሆሂያት ያስፈልጉታል። በራሳችን ፊደል ግን “ኬሳ” ተብሎ በ2 ፊደላት ይጻፋል። "Tokkodha” እና "Biyyi" የሚሉትም በላቲን እንደ ቅደም ተከተላቸው 7 እና 5 ሆሂያት ሲኖሯቸው በግዕዝ ግን 3 እና 2 ሆሂያት ብቻ ነው የሚኖራቸው።

ነገሩ በገጽ ሲታሰብ በላቲን 100 ገጽ የሚፈጅ ጽሁፍ በግዕዝ ግን በ40 ገጽ ሊጻፍ ይችላል። ብዙ ሺ ኮፒ ሲታተም በላቲን ሲሆን አላግባብ የሚባክነውንና በግዕዝ ሲሆን ግን የሚቆጠበውን ስንትና ስንት ቶን ወረቀት አስቡት። ጊዜንና ገንዘብን በተመለከተም እንዲሁ ነው። ለምሳሌ ባለ 100 ውገፅ በላቲን የተጻፈው መፅሃፍ በ 100 ሳንቲም ቢታተም በግዕዝ የተከተበው ግን 40 ሳንቲም ብቻ ይሆናል። ሂሳቡ በሺ ብሮች ቢሰላ በላቲን ቢጻፍ 6000 ብሮች ማዳን ይቻላል ማለት ነው። የእዚህን ሁሉ ትርፍና ኪሳራ ዐይተው እርስዎ ይፍርዱ።

አሮምኛ በኢትዮጵያ ቀለማት ቢጻፉ የተሻለ ነው ሲባል አንዳንድ የድሮ ፖለቲከኞችና የቅድሞ ታጋዮች የሚያቀርቡት ሰበቦች አንዳንድ የአሮምኛ ቃላት በተለምዶ ግዕዝ በሚባለው ኢትዮጵያዊ ፊደላት ሊጻፉ አይችሉም፣ ለ ታይፕራይትርም አይመቹም፣ የሚሉ ናቸው። ይህ ግን እውነት አይደለም። ለምሳሌ አይቻሉም ተብለው የነበሩት ፊደላትና ቃላት በአሮሚያዊትዋ ልጅ፣ በሰንዳፋው ተወላጅ በዶክተር አበራ ሞላ መላ እነሆ ተችለዋል።

ደዱዳዳደድደድደድ

ዱፌ፣ ዳባ፣ ዳራርቱ፣ ባዳዳ፣ ደራ፣

ልክ እንደ ላይኛቹ ፊደላት እና ቃላት የአሮም ቀለማት ሁሉ በኢትዮጵያ ፊደላት ተቀርፀው በተግባር ለመዋል እየጠበቁ ነው። እድሜ ለ ዶክተር አበራ ሞላ ከ እኤአ 1987 ጀምሮ በሶፍትዌር ደረጃ ተዘጋጅተው ገበያ ላይ ውለዋል። የ አንዱን ቃል ከሌላው መለያ የማጥበቂያ ምልክቶችም ተበጅቶላቸዋል። ዶክተር አበራ ሞላ የግዕዝ ፊደላት ለአሮምኛ እና ለሌሎቹም ዋና ዋና ቋንቋዎቻችን መጻፊያ ብቁ እንዲሆኑ ለ 35 ዐመታት ያህል ለፍቶባቸዋል። ስለእዚህ የኢትዮጵያ ፊደላት የላቲንን ሊተኩ የማይችሉበት ምንም ምክንያት የለም። አውቆ የተደበቀን ቢጠሩት አይሰማም ካልተባለ በቀር። የኢትዮጵያ ፊደላት አሮምኛን ለመክተብ ብቁ ከመሆናቸውም በላይ ብዙ ጥቅም ያላቸው መሆናቸውን የሚመሰክሩ ሰነዶች ተዘጋጅተዋል። ለጊዜው ዊኪፔድያ ውስጥ ገብተው የዶክተር አበራ ሞላን የምርምር ውጤት ይመልከቱ። አስፈላጊ ከሆነ እኔ እና ዶክተር አበራ ከአዲስ አበባው ዩኒቨርሲቲ ፕሮፌሰር ባዩ ይማም እና ከ ከሌሎች ቋንቋ ተመራማሪዎች ጋራ ሆነን ሰሚናር ተዘጋጅቶልን ልንነጋገርባቸው እና ተጨማሪ ማብራሪያ ልንሰጥባቸው እንችላለን። ፕሮፌሰር ባዩ ይማምም በበኩላቸው በእዚህ ጉዳይ ላይ ቀደም ብለው ሰፊ ጥናት አካሂደዋል።

ለእኛ ለአሁኑ ዘመን ሰዎች አዲስ ነገር ይመስለናል እንጂ ለአሮም አባቶቻችን በኢትዮጵያ ፊደላት መጻፍ አዲስ እንግዳ ጉዳይ አይደለም። በቅርቡ በደርግ ዘመን እንኳን በሪሳ የሚል ጋዜጣ ነበር። ከ ዛሬ 120 ዐመታት በፊት ቄስ ኦናሲሞስ ነሲብ ሙሉውን ቅዱስ መፅሃፍ ከአሪት ዘፍጥረት እስከ ራዕዩ ዮሃንስ ከተበውበት ነበር። ከዛሬ 200 ዐመት በፊትም እንደጻፉበት የሚያሳይ ሰነድ በ ቀጣፊው ጆግራፊ ላጠና ነው ብሎ መጥቶ ብርቅዬውን መፅሃፈ ሂኖክን ይዞ በኮበለለው በጀምስ በሩስ እጅ ተገኝቷል። በመጀመሪያ በአሮምው ተወላጅ በታላቁ ፓስተር በ ኦኔሲሞስ ነሲብ በግዝ ፊደላት ከተተረጎመው መፅሀፍ ቅዱስ ለናሙና ያህል ሁለት ገጾች ከእዚህ ፅሁፍ ግርጌ አስፍሬሎታለሁ።

ቀደም ሲል በግዕዝ ፊደላት በአሮምኛ ስለተጻፉት ሰነዶች ሁሉ ጠቅለል አድርጎ ለመናገር፣1ኛ. ከ16ተኛው ክፍለ ዘመን በፊት የተከተበ ቅዱስ ቁርኣን በሀረር ይገኛል። 2ኛ. በ1845 ከአፄ ቴዎድሮስ ዘመን በፊት የመፅሀፍ ቅዱስ ወንጌላት በከፊል የተጻፉበት 3ኛ. እላይ አንደጠቀስኩት

ከ120 አመታት በፊት በአሮሞው ሊቅ በቅዱስ ኦኒሲዎስ ነሲብ (አባገመችስ) ሙሉው መፅሃፍ ቅዱስ በአፋን ኦሮሞ የተተረጎመበት 4ኛ. በ1967 አ.ም. ከ20 በላይ በሆኑ በተለያዩ ብሄርና ብሄረሰቦች ቋንቋ የመሬት አዋጅን ፈትፍቶና ቁልጭ አድርጎ የተገለፀበት 5ኛ. የኢትዮጵያ የመስረተ ትምህርት ከ30 በላይ ብሄር ብሄረሰቦች ቋንቋዎች በብቃትና በጥራት ይሰጥበት የነበረ 6ኛ. የበሪሳ ታላቅ የአፋን ኦሮሞ ጋዜጣ ለዘመናት በበርካታ ቁጥሮች ሲሰራጩበት የነበረ 7ኛ. የቀድሞው የኢትዮጵያ ህዝባዊ ሪፐብሊክ መንግሥት በበርካታ ባብዛኛው ከ 45 ብሄር ብሄረሰቦች በላይ ቋንቋዎች የተገለጡበት 8ኛ. በበርካታ የእስልምና ዝክሮች፣ መንዘማዎች የተፃፉበት እና የተዘከሩበት 9ኛ. በርካታ የክርስትያን መዝሙራት በአሮሞኛና በሌሎች ቋንቋዎች የተገለጡበት 10ኛ. በአፋን ኦሮሞና በሌሎችም ከረጅም ዘመናት በፊት የመዝገብ ቃላት የተደራጀበት ናቸው። እንኳን ዛሬ ዳብሮ በኮምፒተር ሳይንስ ተደግፎ አይደለም ኢትዮጵያውያን ፊደላት ገና ድሮ ተፈትነው አሮሞኛን ለማስተናገድ እንደሚችሉ ተረጋግጧል። በ ዶክተር አበራ ጥረት በ የኒኮድ ዩኒቨርሲቲ ኮድ በመግባታቸው ጠቀሜታቸው ተገልጾ ዐለምአቀፍ እውቅናን አግኝተዋል።

ከአሮሞኛ በተጨማሪ፣ በአሁኑ ጊዜ ግዕዝ በየኒኮድ ዕውቅና ያገኙትን የቢለን፣ ቤንች፣ ምኢን፣ ሙርሲ፣ ሱሪ፣ ትግረ፣ ትግርኛ፣ አገው፣ አውንጂ፣ አማርኛ፣ ዲዚ፣ ዳውሮ፣ ጉሙዝ፣ ጉራጌ፣ ጋሞ ጎፋ እና ግዕዝ ቋንቋዎች የሚጋሯቸውን ቀለሞችና ሌሎችንም ያስከትላል። ለእዚህም ተግባር የዶ/ር አበራ ሞላ ግዕዝኤዲት ገበያ ላይ ውሏል። አሮሞኛን ጨምሮ እሱ ለኢትዮጵያ ቋንቋዎች የፈፀመው ተግባር ሁሉ በሚከተለው የዊኪፒዲያ ሊንክ ማግኘት ይቻላል።

https://am.wikipedia.org/wiki/%E1%8A%A3%E1%89%A0%E1%88%AB_%E1%88%9E%E1%88%8B#%E1%8C%8D%E1%8B%95%E1%8B%9D%E1%8A%93_%E1%8A%A6%E1%88%AE%E1%88%9A%E1%8D%8B

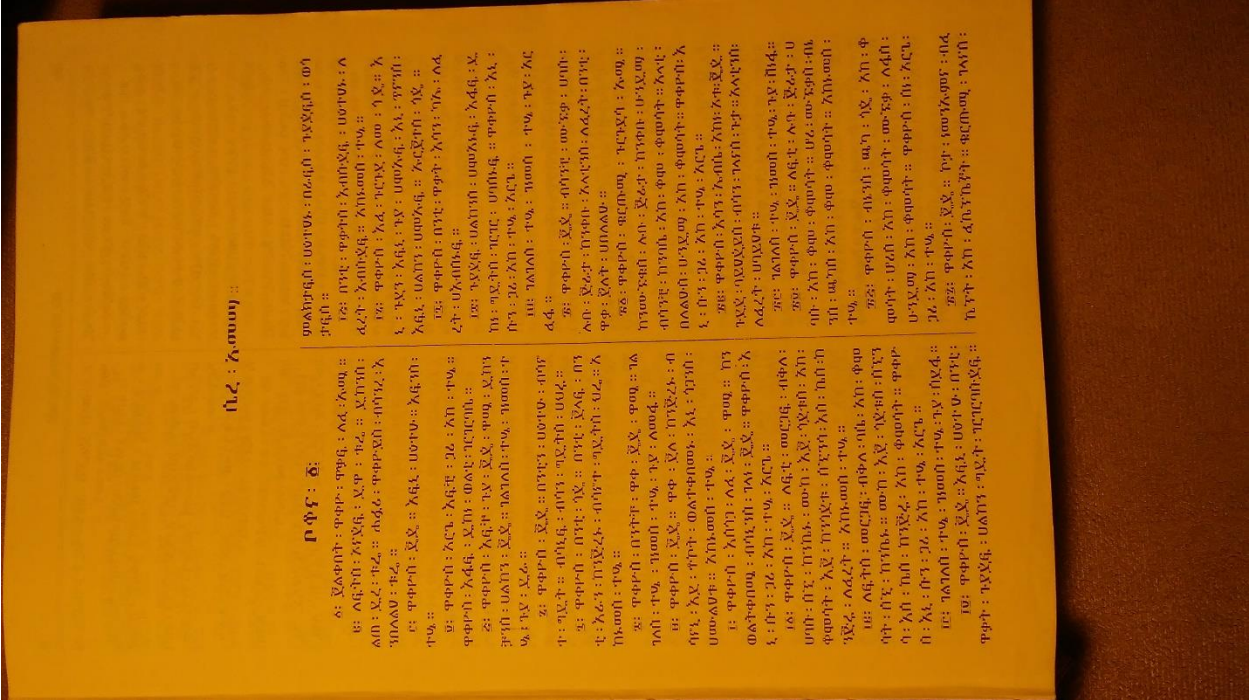
የእንግሊዝኛ ወይም የላቲን ፊደላት ተናጋሪው እንደሚናገረው ስለማይፃፉ ስፔሊንጉን ለማወቅ የእድሜ ልክ ትግል ይገጥማል። በኢትዮጵያ ቀለማት ግን ሰው እንደሚናገረው ስለሚፀፍ የእስፔሊንግ ስህተት ሊሠራ አይችልም። ስለእዚህም ከላቲን ወይም እንግሊዝኛ ፊደላት ይልቅ እሱን መምረጥ ይገባናል። እኛም እንደተጋሩ ወገኖቻችን ብልጥ መሆን ይገባናል። እነሱ በኢትዮጵያ ፊደላት እንጂ መቼ በላቲን ይፀፋሉ? ኤርትራውያንን መቼ የግእዝን ቀለማት አሽቀንጥረው ጣሉአቸው? ከኢትዮጵያ ተገነጠሉ እንጂ መቼ ከፊደላችን ተገነጠሉ? እንዳውም እነሱ ቀደም ሲል በጣልያን ቅኝ ግዛት ተገነተው ስለነበር በላቲን እንቸክቸከው ቢሉ ጥሩ ሰብ በሆናቸው ነበር። ከላቲን ይልቅ ኢትዮጵያውያን ፊደላት ብዙ ጥቅሞች እንዳላቸው በመገንዘባቸው ግን ፊደሎቻችን ላይ መጭጭ ብለው ይዘዋቸው ሄዱ። የኢትዮጵያ ፊደላት የሰሜን ሰዎች እና የአማራ ብቻ አይምሰሉን። ባለፉት 4000 ዓመታት ከሁላችንም አባት ከኢትዮጵያ ጀምሮ በነገሥታት ልጅ ልጆቹ እየተቀረፀና እየተሻሻለ ሲወርድ ሲዋረድ እዚህ የደረሰ ነው። ከቀዳማዊ ምኒልክ ጋር ወደ ኢትዮጵያ የመጡት አጋዝያን መደበኛ ፊደላቱን ኢትዮጵያ ውስጥ አግኝተው ለራሳቸው እንዲመቻቸው አድርገው ሞርደዋቸዋል። አማሮች ዘመዶቻችንም ለእነሱ አፍ የሚስማሙ የተወሰኑ ፊደላትን ቀርፀው እውስጣቸው አካተዋል። ስለዚህ ፊደላቱ የአሮሞም ናቸው። በእርግጥም ናቸው እንጂ ባይሆኑም እንኳ ከማናውቃቸው ከባእዳኑ ከአውሮፓውያኖቹ ፊደላት ይልቅ የተፈጠርንበት እና የኖርባት የኢትዮጵያ ፊደላት ለኛ ይቀርቡናል።

ከቡር ፕሬዚደንት ለማ መገርሳ ሆይ! በኢትዮጵያዊነት ስሜት እና ፍቅር መንደዶን እባህርዳር በነበሩ ጊዜ አሳይተውን ነበር። ኢትዮጵያዊነት የኢትዮጵያን ፊደላትንም ይጨምራል። ስለእዚህ ይህን ጉዳይ አተኩረው ያስቡበት። ከዛሬ 26 ዓመታት በፊት መጫፊ ቁልቁሉን ጨምሮ አሮሞኛ በኢትዮጵያ ፊደላት እጅግ ብዙ ፅፎበታል። በእዚህ አጋጣሚ አንድ ጥያቄ እንዳቀርብ ይፈቀዱልኝና ባለፉት 26 ዓመታት በቁቤ ወይም በላቲን ፊደላት ምን ያህል የረባ መፃሕፍት ተከትበዋል? ከአሮሞ ሰፊው ህዝብ ውስጥ ምን ያህል ነው በቁቤ የሚፀፍና የሚያነብ? ነው ወይንስ

እንዳው ለወጉ ነው ቁቤ ቁቤ የምንለው? እዚህ ላይ ብርሃን የ ሚረጭ ጥናት ቢኖር እንዴት ሸጋ ነበር። ለማንኛውም ቁጥራቸው በዛም እነሱም ቁቤ የሚችሉ ሰዎች በግለሰብ ደረጃ አሁንም በቁቤ እንዳይገለገሉ የሚያግዳቸው የለም። ርስበርሳቸውም ሆነ ለየብቻቸው በቁቤ መጠቀማቸውን ሊቀጥሉ ይችላሉ። በሃገር ደረጃ ግን ከላቲን ይልቅ ግዕዝ በጣም በርካታ ጥቅም ስለአለው ነው ኦሮምኛ ሁለተኛ የፌዴራል ቋንቋ ሆኖ በግእዝ ፊደላት ይጻፍ ብዬ የምመክረው። ኢትዮጵያዊው ፊደል በሀገር ደረጃ ፀድቆ ከተገበረ ከመዋዕለ ህፃናት እና ከ አንደኛና ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ተጀምሮ እስከ ዩኒቨርሲቲ ሊደርስ ይችላል። በእድሜው የገፋውን አዛውንት ሳያስጨንቁ በህፃናቱ በጀመር ከ 20 ዐመታት በኋላ ለመጨው ትውልድ ይዳረሳል። ይህን ጉዳይ ለመተግበር ደግ ለእርስዎና ለሃገር አስተዳደር ባልደረቦች ለወደፊቱ የኢትዮጵያ ህዝብ እሿታ እና ትብብር ያሻችኋል። ይህ በቶሎ የሚፈፀም ነገር ስላልሆነ ለጊዜው ቅዱሱ ሃሳቡ ይንሸራሸር።

ደብዳቤዬን ለመደምደም፣ የኦሮምኛ ተናጋሪ ሕዝብ ቁጥር በጣም በርካታ ስለሆነ ካናዳ ውስጥ እንግሊዝኛንና ፈረንሳይኛን የሥራ ቋንቋዎች አድርገው እንደሚሠሩባቸው ሁሉ በኢትዮጵያ ውስጥም ከአማርኛ ጎን ለጎን ኦሮምኛ በኢትዮጵያውያን ፊደላት እየተከተበ የፌዴራሉ መንግሥት የሥራ ቋንቋ እንዲሆን ሊተጋበት ይገባል። ከእዚህም በተጨማሪ፣ ጥቅሙ በተጨማሪ እየተመዘነ፣ አዋጭነቱ በሳይንሳዊ መንገድ እየተረጋገጠ፣ አማርኛን እንደ ሁለተኛ ቋንቋቸው በተቀበሉ እንደ ደቡብ ክልል ባሉ ሕዝቦች ላይ ጭነት አለመሆኑም እየተጣራ በጥንቃቄ ሊመከርበት ግድ ይላል። ኦሮም ያልሆኑ የ ኦሮም ቋንቋ ተናጋሪዎች እና ሌሎችም አያሌ ኢትዮጵያውያን በአሁኑ ሰዐት ኦሮምኛን መማር ይፈልጋሉ። ዳሩ ግን በባእዱ ፊደል በላቲን ተማሩ ከምንላቸው ይልቅ ሁሉም በሚያውቁት በኢትዮጵያ ፊደላት እንዲማሩ ብናመቻችላቸው በቀላሉ ሊቀሰሙት ይችላሉ። በግድ በላቲን ተማሩ ካልናቸው ግን፣ “ጊዜና ገንዘብ ከሚያባክነው ከላቲን ፊደል ይልቅ ቆጣቢ፣ ቀልጣፋና ምቹ በሆነውና በምናውቀው ባገራችን ፊደል እንጽፋለን” ቢሉ ይህ አቋማቸው በቀላሉ የሚታይ አይደለም። ክቡር ፕሬዚደንት ለማ መገርሳ ሆይ! እርስዎ አንደሚገነዘቡት፣ በባዕዳን ፊደል የሚጽፉ አፍሪካውያን በአዎሮፓውያን ቅኝ ገዢዎች ሲገዙ የነበሩና ራሳቸው የፈለሰኛቸው የፊደላት አማራጭ ያልነበራቸው ሕዝቦች ናቸው። እኛ በጀግኖች አባቶቻችንና እና እናቶቻችን ደም እና አጥንት ነፃነታችን ተከብሮልን የኖርንና አኩሪ ቅርስ የሆነ የራሳችን ፊደል ያለን ሕዝቦች ቅኝ እንደተገዙትና እንደተዋረዱት ያልታደሉ ሰዎች እድንሆን አይገባም። በእዚህ እና እላይ በተዘረዘሩት የአመክንዮ ምክንያቶች፣ እንዲሁም ስለክብራችን እና ማንነታችን ሲባል እርስዎና የአስተዳደር ባልደረቦችዎ ይህን የተቀደሰ ጉዳይ ትጉበት። ከዚያም ውጤቱ ለህዝባችን ልብ የሚያኮራ እና ለኦሮም የሚበጅ ይሆናል።

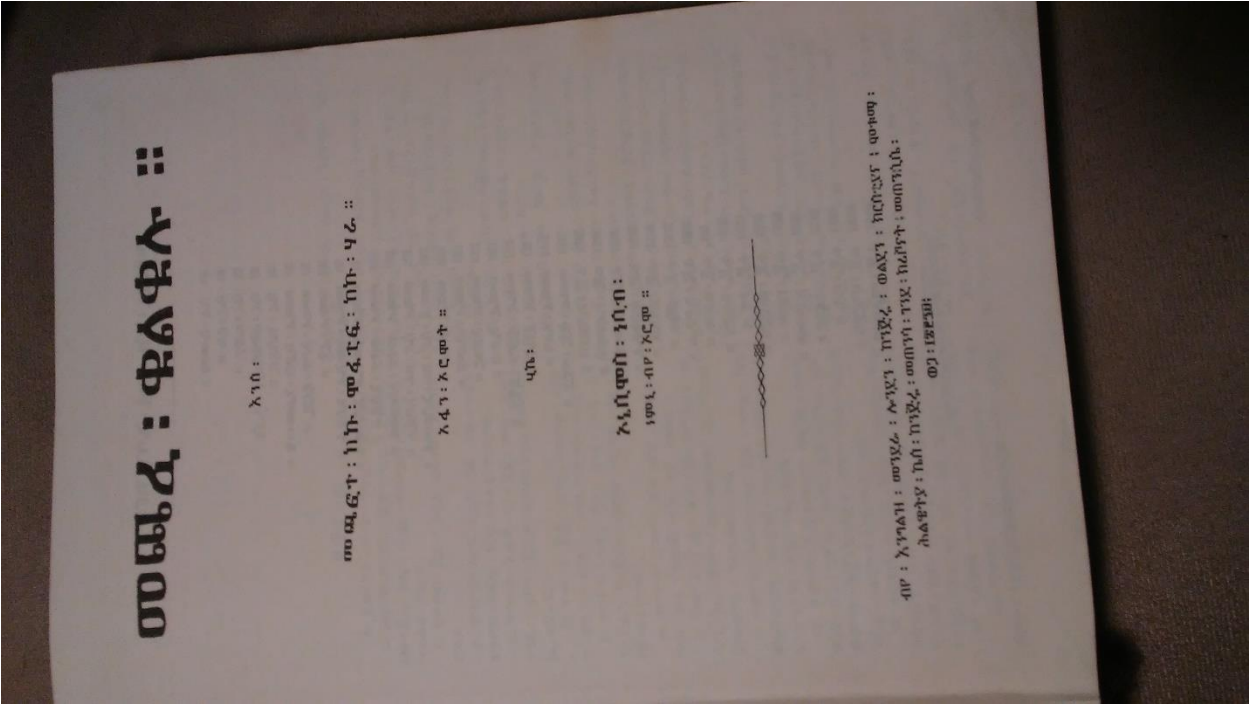
በአጻ ምኒልክ ዘመነ መንግሥት በኦሮምው ፓስተር አነሲሞስ ነሲብ በግዕዝ ፊደላት መጫፈ ቁልቁሉ ተብሎ ከተተረጎመው የኦሮምኛ ቅዱስ መጻፍት ውስጥ የወሰድኳቸውን ሁለት ገጾች ከዚህ በታች አስፍራለዎታለሁ። የዛሬ 120 እንኳን ቅዱስ መጻፍትን የሚያህል በራሳችን ፊደላት መጻፍ ከቻልን ቀና ልቦና፣ በራስ ፊደል ኩራት እና ፍላጎት ከአለን አሁንም በ ዘመነ-ኮምፒተር በቀላሉ ኦሮምኛን ግዕዝ በሚባለው ኢትዮጵያዊ ፊደል ያለችግር መክተብ እንችላለን።

Ու՛շ : Ն.սոսոյ :

Գ Փ Գ :

6: Վարդին: փորձ: փող: ճակ: ճակոց :
 6: ճգնելու: ճգնվել: ճգնվում: ճգնվում :
 6: ճգնել: ճգնվել: ճգնվում: ճգնվում :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :
 6: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու: ճգնելու :

ԿՐԿՐ : ՔԱՔԱ :

ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ՔԱՔԱ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ :

ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ : ԿՐԿՐ :